

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

12.10.2026 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Euronews Bulgaria](#)

✓ **Добрин Иванов: Цената на електроенергията ще бъде основен фактор за поскъпването на стоките и услугите**

Цената на горивата е важен въпрос за бизнеса, тъй като това е хоризонтален образуващ фактор за себестойността на стоките и услугите, които се произвеждат. Повишаването на цените на горивата влияе върху стоките и услугите. По-важен фактор обаче е цената на електроенергията, защото в много случаи тя се явява и суровина, а така има и по-голям дял в себестойността на стоките. Това каза в ефира на „Добро утро, Европа“ **Добрин Иванов, изпълнителен заместник-председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България.**

По думите му по отношение на цената на електроенергията динамиката е още по-голяма, като през настоящия месец октомври цените растат изключително бързо:

Това ще бъде основният фактор за увеличението на цените и за последващата инфлация. По отношение на горивата – всички компании ги използват за транспорт на стоките си, като в различна степен това се отразява и на крайната цена. Несъмнено най-засегнат е сектор Транспорт, тъй като дизелът е основното гориво, което се използва от транспортните компании.

Той посочи, че цените в транспортните услуги се увеличават, но там, където компаниите имат дългосрочни договори това не е възможно и те търпят загуби.

Добрин Иванов посочи, че сектор Земеделие също е голям потребител на горива и това също дава отражение върху цените. Той коментира предложението на ГЕРБ за временно намаляване на акциза върху бензина и дизела с до 22 евроцента на литър, както и понижаване на ДДС за горивата от 20% на 9%. Иванов посочи, че това намаляване изисква дерогация от страна на Европейската комисия.

Целия разговор вижте във видеото - [тук](#).

[БТА](#)

✓ **Югозападният университет „Неофит Рилски“ беше домакин на национален форум на Сдружението на държавните висши училища в Република България**

На 8 октомври 2026 г. в Югозападния университет „Неофит Рилски“ – Благоевград се проведе национален форум на Сдружението на държавните висши училища в Република България (СДВУРБ) и социалните партньори. Във форума участваха министърът на образованието и науката проф. д-р Георги Вълчев, проф. д-р инж. Сеня Терзиева – заместник-министър на образованието и науката, г-н Любомир Йосифов – изпълнителен директор на НАЦИД, г-жа **Росица Стелиянова, директор „Програми и проекти“ в АИКБ** и проф. Мария Нишева – председател на НАОА.

Сред основните теми на заседанието беше необходимостта от създаване на обща национална рамка за отговорно прилагане на изкуствения интелект (ИИ) във висшето образование.

Проф. д-р Сотир Сотиров, ректор на Бургаския държавен университет „Проф. д-р Асен Златаров“, и проф. д-р Елиза Стефанова, ректор на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, представиха съвместна презентация на тема „От иновация към институционална отговорност: организационни, етични и образователни стандарти за прилагане на изкуствения интелект във висшето образование“.

В презентацията беше поставен акцент върху академичната почтеност, защитата на личните данни, прозрачността при използването на ИИ и необходимостта от запазване на човешкия контрол при вземането на решения. Представена беше и съвместната инициатива за разработване на национална рамка за прилагане на ИИ, внесена до министъра на образованието и науката.

Презентации по темата представиха проф. д-р Николай Марин, ректор на Югозападния университет „Неофит Рилски“, домакин на форума, както и доц. д-р Христо Беров (Софийски университет „Св. Климент Охридски“) и проф. д-р инж. Агата Манолова (Технически университет – София) от ВОН-КНСБ. Последвалата дискусия откри необходимостта от координирани действия между държавните висши училища, Министерството на образованието и науката и останалите заинтересовани страни за изграждане на ясна нормативна и организационна рамка за използването на изкуствения интелект.

В резултат на обсъжданията Общото събрание взе решение за създаване на комисия от седем ректори, която да работи по представените предложения и да съдейства за разработването на общи принципи и стандарти за използване на изкуствения интелект в българското висше образование.

Предстоящи нововъведения и документи за акредитация представи и проф. Мария Нишева, председател на НАОА.

Наредбата за държавните изисквания към документите бе представена от г-н Любомир Йосифов.

По темата проектобюджет 2027 проф. Вълчева представи финансов анализ на средствата за издръжка на обучението на ДВУ с всички нормативни изисквания за качество на ПМС-328, Рейтинговата система и НАОА за периода 2025 – 2026 г. Дебатът по тема е в контекста на Закона за висшето образование (ЗВО) и бюджетната политика на правителството. Тази разпоредба в ЗВО има за цел да гарантира устойчив и фиксиран минимум на публичните инвестиции в сектора, но практическото ѝ прилагане често се сблъсква с фискални ограничения. Затова се настоява за отпадане на дерогацията на целевото финансиране от 0,9% от БВП за висшето образование, която беше наложена в бюджета за 2026 г.

Основните аргументи в дебата: Ректорите и синдикалната академична общност настояват, че за да се поддържа висшето образование като конкурентоспособно в Европа и света, финансирането трябва да отговаря на фиксиран процент от икономиката, вместо да зависи от годишни политически компромиси.

Повече средства позволяват инвестиции в младите асистенти и изследователи, дигитализация на сектора и научни изследвания. Фиксираният бюджет гарантира устойчив ръст на възнагражденията за академичния състав. Това предотвратява текучеството на млади колеги и прави преподавателската и научната кариера привлекателна. Проф. Вълчева напомни, че държавната субсидия остава основният стълб, който държи висшето образование достъпно и с високо качествени характеристики.

След приключването на Общото събрание участниците посетиха изнесената база за обучение към Регионалния STEM център, разположена в Университетския център „Бачиново“ към Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Гостите имаха възможност да разгледат лабораториите, оборудвани с интерактивни дисплеи, образователни роботи, програмируеми устройства, 3D принтери, технологии за виртуална реалност (VR) и други съвременни образователни средства. Те наблюдаваха и демонстрации на различни студентски практики, представящи възможностите за прилагане на иновативни технологии в обучението и развитието на дигиталните компетентности.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Тристранният съвет обсъжда промени в заплатите и пенсионното осигуряване

Националният съвет за тристранно сътрудничество се събира на заседание днес. На него ще бъдат обсъдени промени в нормативната уредба за допълнителното пенсионно осигуряване и организацията на работната заплата, както и изменения в Кодекса на труда.

Социалните партньори ще разгледат два проекта на постановления, внесени от министъра на труда и социалната политика. Те предвиждат промени в наредбата за попечителските и консултативните съвети на пенсионните фондове и фондовете за извършване на плащания, както и в наредбата за структурата и организацията на работната заплата. Тристранката ще обсъди и промени в Кодекса на труда. Те включват две основни предложения - обявяване на Деня на националното помирение за официален празник и премахване на максималния шестмесечен период, за който се дължи обезщетение при незаконно уволнение и оставане без работа.

✓ Инфлацията в Гърция отново покачва цените на хранителните стоки и горивата

Инфлацията в Гърция отново покачва цените на стоки и горива. Европейската статистическа агенция Евростат отчете рязко покачване на инфлацията през септември на 5% от 3,8% през август. Според експерти въпреки наложените ограничения на търговската печалба за горива и хранителни стоки инфлацията тревожно се покачва.

Отчита се, че за една година цената на тока се е покачила с 15%, природния газ с 56%, нафтата за отопление с 54 на сто. Дори сравненията от август и септември показват рязко поскъпване на горивата. Средната цена на бензина е над 2,20 евро в континенталната част и над 2,50 евро по островите.

Въпреки наложените тавани в надценките на хранителните стоки цените продължават да растат, но по-умерено спрямо енергията. С най-силно увеличение през септември са цените на месо, млечни продукти, яйца и хляба.

Правителството увеличи държавната субсидия за литър дизел на 20 цента за литър. До дни ще обяви и новите намалени цени на горивото за отопление. За хранителните стоки е в сила намалена ставка на ДДС на 13%, което съвсем слабо оказва въздействие върху крайната цена. Опозицията продължава да настоява в парламента за временно премахване на акцизите върху горивата.

БНР

✓ ЕК ще проучи възможността за данък "свръхпечалба" върху енергийните компании

Европейската комисия ще проучи перспективата за общоевропейски данъци върху енергийните компании, след натиск от Германия, Италия, Испания, Полша, Австрия и Португалия за справяне с високите цени на енергията, съобщава "Файненшъл таймс".

Комисарят по икономиката Валдис Домбровскис заяви пред журналисти в петък, че въпреки че Комисията смята, че държавите членки са в най-добра позиция да въведат данъчни мерки, министрите на финансите и Комисията "са се споразумели да създадат работна група, която да работи по данъци върху неочакваните печалби (свръхпечалби)".

Ходът идва в момент, когато рафинериите и петролните и газовите компании реализират огромни печалби, произтичащи от затварянето на Ормузкия проток, и докато правителствата са под натиск да намерят нови начини за подкрепа на гражданите и бизнеса заради нарастващите разходи за енергия.

Европейската комисия приложи мерки за данък върху неочакваните печалби по време на енергийната криза през 2022 г., предизвикана от пълномощното нахлуване на Русия в Украйна. Комисията използва спешна мярка, за да въведе данък от поне 33% върху свръхпечалбите на енергийните компании, които бяха с повече от 20% над средната ставка за предходните три години. Печалбите бяха събрани от държавите членки, напомня финансово издание.

Министрите на финансите, събрани в Люксембург по-рано в петък, обсъдиха мярката с Вопке Хукстра, комисаря, отговарящ за данъчното облагане и климатичната политика.

През 2022 г. мярката беше въведена чрез процедура за извънредно положение, която позволи тя да бъде приета с квалифицирано мнозинство от държавите членки.

След като затварянето на Ормузкия проток доведе до покачване на цените на енергията, Комисията не изрази желание да проучва данъци върху неочакваните приходи, като вместо това заяви, че ще посъветва държавите членки, които желаят да го направят. Редица държави членки вече са предприели мерки на национално ниво.

Въпреки ангажимента страна на Домбровскис да се проучи мярката, европейски длъжностни лица предупредиха, че текущите съдебни дела, свързани с тази мярка за солидарност, ги карат да се притесняват от прилагането на допълнителни данъци.

Нефтените и газови компании в Белгия, Ирландия, Италия и други страни оспориха законността на данъка върху неочакваните приходи от 2022 г. и в Европейския съд се водят производства по мярката.

На въпрос за проблема, Хукстра каза пред репортери, че "винаги трябва да се разглежда цялото пространство за решение", но добави, че мярката "не е без усложнения" и че няколко държави членки са против подобен данък.

✓ **Марош Шефчович: Преговорите ни с Китай далеч не са приключили**

Европейският комисар по търговията Марош Шефчович заяви след срещата си с китайския министър на търговията Ван Вънтао, че макар да цени ангажираността на Пекин в дискусиите, "това далеч не е краят".

"Това е решаваща първа стъпка, но само първа стъпка в процеса на възстановяване на баланса", обясни той, като добави, че когато диалогът не даде резултат, Европейският съюз ще "използва инструментите си, за да гарантира възстановяването на баланса".

Шефчович потвърди, че ЕС и Китай са постигнали общо разбиране за ограничаване на китайския износ на хибридни автомобили и такива с възможност за външно зареждане (plug-in хибриди) към ЕС, за подобряване на достъпа до китайския пазар за редица европейски стоки чрез по-ниски мита (на базата на режима "най-облагодетелствана нация") и за допълнително улесняване на процедурите за издаване на разрешителни за износ от Китай на редкоземни елементи и постоянни магнити.

[Investor.bg](https://investor.bg)

✓ **Централните банки - добрите ченгета или злодеите на облигационния пазар?**

Предстои ли сблъсък между централните банки и правителствата, притиснати от недостиг на средства? Подобен сценарий изглежда напълно възможен на фона на задълбочаващото се напрежение на облигационните пазари, което отново поставя въпроса за политическата независимост на централните банки - и то далеч отвъд решенията им за лихвените проценти, пише колумнистът Майк Долан в анализ за Ройтерс.

Понастоящем централните банки демонстрират неохота да възстановяват притежаваните от тях количества държавни облигации, въпреки че тези покупки изиграха съществена роля за нарастването на публичните заеми през последното десетилетие. Оттук нататък това означава, че или ще трябва да се стигне до малко затягане на фискалната политика, или политическите ножове ще бъдат допълнително заострени.

Предстоящите през тази и следващата година многобройни избори в САЩ, Франция, Италия и Испания означават, че сериозните съкращения на публичните разходи едва ли ще бъдат част от политическия дневен ред. Ако напрежението на облигационните пазари продължи да се засилва, както наблюдаваме през последните седмици, политическият натиск върху централните банки да стабилизират ситуацията ще нарасне още повече.

Виждайки задаващия се проблем като автомобилна катастрофа, развиваща се на забавен каданс, централните банки се опитват да формулират по-нюансирана позиция.

От една страна, след пандемията от Covid-19 се утвърди консенсус в полза на по-нататъшното „нормализиране“ на раздутите им от облигации баланси. Това включва и ретроспективно отрицателно отношение към използването на натрупването на облигации като инструмент на паричната политика. От друга страна, централните банкери искат да запазят всички възможности отворени за временни мерки в случай на нарушения във функционирането на пазарите или на друг неочакван шок.

Миналата седмица ръководителят на Банката за международни разплащания (БМР) Пабло Ернандес де Кос изложи няколко принципа за използването на извънредни инструменти при влошаване на условията. За пример той посочи ограничената и краткотрайна подкрепа, която Английската централна банка (АЦБ) оказа на изпадналите под натиск британски държавни облигации по време на бюджетната криза през 2022 г.

„Основното предизвикателство е да се укрепи доверието на пазара, без в дългосрочен план икономиката да бъде стимулирана прекомерно“, заяви той по отношение на подобни извънредни инструменти. „Централните банки трябва да се опитат да разграничават по-ясно програмите за нормално функциониране на пазарите от тези за парично стимулиране.“

Проблемът при този междинен подход - намеса само при извънредни обстоятелства - е, че понякога пазарите на държавен дълг могат да бъдат подложени на силен натиск, дори когато няма остра криза.

Достатъчно е да погледнем настоящата глобална разпродажба на облигации. Пазарите не са непременно нефункциониращи, а въпреки очевидния енергиен удар от войната в Иран няма глобален шок от мащаба на Covid-19 или банковия срив от 2008 г., който да оправдава обявяването на тревога от най-висока степен. Въпреки това пазарите продължават да нанасят максимален удар върху разходите на правителствата за обслужване на дълга.

Ако тази тенденция се запази на фона на сравнително силна икономика, подхранвана от изкуствения интелект (AI) и инфлация над целевите равнища, паричните власти може да се окажат в изключително трудна ситуация. Ако централните банки се намесят, границите между „предпазните механизми“, паричната политика и пряката подкрепа за правителствата може да се размият. Така централните банкери отново рискуват да бъдат критикувани, че улесняват нарастването на държавния дълг.

Правителствата в развитите икономики обаче може да очакват именно такава намеса, ако доходността по държавните облигации продължи да се вдига. Растящите разходи за обслужване на дълга са факт в момент, когато застаряването на населението в повечето икономики от Г-7 вече оказва сериозен натиск върху пенсионните и здравните системи, а разходите за отбрана се очаква да нарастват стремглаво на фона на все по-напрегнатата геополитическа обстановка.

✓ Световната търговия все повече зависи от сътресенията по ключови морски маршрути

След енергетиката и суровините международната търговия и промишлеността са изправени пред трета нарастваща зависимост - от ключовите морски маршрути, през които преминават 84 на сто от стоките, търгувани по света. Това се посочва в доклад на консултантската компания Roland Berger, цитиран от Франс прес.

От въоръжени конфликти и тропически циклони до суша и пиратски набези - според доклада трите морски коридора, които крият най-големи рискове за световната търговия, са протоктът Баб ел Мандеб в южния край на Червено море, Суецкият канал в северния край и Тайванският проток, разположен между континентален Китай и остров Тайван.

„Ормузката криза“, предизвикана в края на февруари от израелско-американските удари срещу Иран, „колкото и сериозна да е, представлява само един възел в една далеч по-сложна мрежа от уязвимости на морския транспорт“, се посочва в заключенията от проучването.

Техеран претендира за контрол над морския път, през който преди войната преминаваха около една пета от световните доставки на петрол и вчетнен газ, и възпрепятства морския трафик. В отговор Вашингтон налага военноморска блокада на иранските пристанища.

В района на Баб ел Мандеб друг конфликт се разпали отново през юли след няколко години на затишие, след като подкрепяните от Иран хуси установиха контрол над йеменското крайбрежие на Червено море.

Докладът идентифицира 14 от основните канали и естествени морски проходи, които съкращават разстоянията между мините и заводите или между заводите и потребителите, превръщайки се по този начин в „невидимата инфраструктура на глобализацията“.

Сред тях са Панамският канал в Централна Америка, датските проливи, които свързват Балтийско и Северно море, Па дьо Кале между Франция и Великобритания, Гибралтарският проток между Испания и Северна Африка, Суецкият канал, протоктът Баб ел Мандеб, нос Добра надежда в крайната южна част на Африка, както и Босфорът и Ормузкият проток.

Към тях се добавят пет коридора в Азия: Бохайският проток в Китай, Корейският проток между Корея и Япония, Тайванският проток, протоктът Лусон между островите Тайван и Филипините и най-важният морски коридор - Малакският проток, разположен между Малайзия и Индонезия, „през който всяка година преминава около 24 на сто от световната морска търговия“.

„Затварянето или ограничаването на някой от тях, дори и временно, променя географията на световната търговия“, подчертават авторите на доклада.

Освен въоръжените конфликти - най-явната форма на нарушаване на функционирането на даден морски проход - проучването посочва още два механизма, които водят до сътресения с глобални икономически последици: инцидентите и климатът.

Засядането на гигантския контейнеровоз Ever Given прекъсна движението по Суецкия канал за шест дни през март 2021 г., блокирайки 430 кораба и задържайки търговски потоци на стойност над 9 милиарда долара дневно, като последиците се отразяваха на пристанищата и запасите до края на годината.

Що се отнася до Панамския канал, той работеше с половината от капацитета си в продължение на шест месеца между 2023 и 2024 г. заради суша, предизвикана от явлението Ел Ниньо, която доведе до понижаване на нивото на водата в езерото, хранящо шлюзовете.

Докладът отправя пет предложения към промишлените компании и превозвачите на товари, които използват кораби, контейнеровози, кораби за насипни товари и други танкери.

На първо място те трябва „систематично да оценяват зависимостта си от морските проходи“, и то не само по отношение на най-големите си доставчици, но и на доставчиците от второ ниво или на доставчиците на резервни части, чиято липса може

напълно да блокира даден завод. Друго предложение е предварително да се договарят алтернативни маршрути и „да се избират два източника на доставки с различна степен на зависимост от морските проходи“.

Този подход вече до голяма степен е възприет от промишлените компании, зависими от вноса.

След блокирането на Ормузкия проток заводът на испанския производител на железопътна техника Construcciones y Auxiliar de Ferrocarriles в Райхсхофен, Елзас, Източна Франция, е трябвало спешно да намери нови доставчици на пластмасови детайли, които вече не са излизали от нефтохимическите заводи поради недостига на петрол, доставян от района на Персийския залив.

Мениджър

✓ Близко 70% от германските компании наемат ИТ специалисти от други професии

Близко 70% от германските компании с ИТ позиции наемат специалисти, преминали към тази сфера от други професии. За половината от работодателите практическите умения са по-важни от дипломите.

Близко седем от десет германски компании, които имат позиции за ИТ специалисти, наемат хора, преквалифицирани се от други професионални области. За 51% от тези предприятия практическите ИТ умения са по-важни от формалните дипломи, показва представително проучване на германската цифрова асоциация „Битком“ (Bitkom), предоставено на БТА.

Общо 69% от компаниите с ИТ позиции наемат специалисти, сменили професионалното си направление. При 31% това се случва често, а при 38% от време на време. Други 39% възнамеряват да разчитат в по-голяма степен на такива кадри през следващите години.

„В Германия все още липсват десетки хиляди ИТ специалисти, а в същото време компетенциите в областта на изкуствения интелект стават все по-важни“, заяви президентът на „Битком“ Ралф Винтергерст.

Той призова за по-силна подкрепа за продължаващото обучение и професионалната преориентация. Сред предложенията му са индивидуални бюджети за обучение по изкуствен интелект и задължителни средства за такова обучение в малките и средните предприятия.

Какви умения търсят работодателите

Сред компаниите, които наемат специалисти от други професионални области, 80% обикновено предпочитат кандидати с предишен опит или познания в информационните технологии.

При избора на нови служители работодателите се ориентират към различни форми на подготовка:

- 53% наемат кандидати с умения, придобити чрез практика.
- 35% наемат завършили специализирани интензивни обучения, известни като „буткемпове“.
- 30% разчитат на самоуки кандидати.
- 12% наемат хора, придобили знания по време на незавършено ИТ обучение.

Образованието в друга област също не е пречка за започване на работа в сектора. Сред компаниите, които наемат преквалифицирани кадри, 47% посочват кандидати с професионално образование извън ИТ, а 30% наемат хора с висше образование в друга специалност.

Преквалификацията може да започне и в самата компания

Според Винтергерст професионалната преориентация не е задължително да започва с напускане на досегашната работа. Компаниите могат да подготвят свои служители за нови роли, ако те имат необходимите заложби и интерес, а работодателят осигури възможности за обучение и развитие, както и финансова подкрепа.

Въпреки нарастващото значение на практическите умения традиционното образование продължава да играе важна роля. 83% от предприятията с ИТ позиции наемат специалисти с професионално образование в областта, а близо седем от десет търсят и хора с висше образование по информационни технологии или сродни специалности.

Как е проведено проучването

Изследването е осъществено от „Битком рисърч“ (Bitkom Research) по поръчка на асоциацията чрез телефонни интервюта с 602 предприятия в Германия с най-малко трима служители. От тях 319 имат позиции за ИТ специалисти.

Анкетата е проведена между 18-ата и 25-ата календарна седмица на 2026 г. Авторите определят проучването като представително.

✓ **Кристалина Георгиева: AI ще засегне 60% от работните места в развитите икономики**

Около 60 на сто от работните места в развитите икономики и 23 на сто в страните с ниски доходи ще бъдат засегнати от изкуствения интелект с течение на времето, заяви управляващият директор на Международния валутен фонд (МВФ) Кристалина Георгиева, цитирана от БТА. За света като цяло оценката е около 40 на сто от работните места да бъдат подпомогнати от технологията, да претърпят промени, намаляващи изискваните умения, или да бъдат премахнати.

Георгиева участва в дискусиата „Малки модели за изкуствен интелект: повече и по-добри работни места“, организирана от Световната банка в Банкок в рамките на годишните срещи на двете международни финансови институции за 2026 г. В сесията в конгресния център „Кралица Сирикит“ участваха и президентът на Групата на Световната банка Аджай Банга и президентът на Сингапур Тарман Шанмугаратнам.

„Това е бавно настъпващо цунами, но все пак цунами“, каза Георгиева по време на дискусия за възможностите изкуственият интелект да създава работни места и да повишава производителността. Тя подчерта, че част от въздействието вече се наблюдава. По-ниският дял на засегнатите работни места в страните с ниски доходи не означава, че те са в по-добра позиция, а че изкуственият интелект все още не е навлязъл толкова широко в тях.

Изследване на МВФ за американския пазар на труда показва, че вече 10 на сто от работните места изискват по-високи умения за работа с изкуствен интелект. Тези позиции се заплащат по-добре. Същевременно работните места с рутинни и повтарящи се задачи намаляват, а нископлатената заетост се увеличава в строителството, центровете за данни и услугите. Нетният ефект върху заетостта в разглежданата част от американския пазар е положителен, но това не е повод за успокоение, тъй като увеличението е при по-нископлатените позиции, посочи Георгиева.

Тя отвори риска за младите хора, които обикновено започват професионалния си път с рутинни задачи и постепенно придобиват опит. Намаляването на тези позиции може да затрудни навлизането им на пазара на труда и последващото им кариерно развитие.

Според Георгиева правителствата трябва да проследяват промените в заетостта, да преосмислят образованието и да насърчават ученето през целия живот. Необходимо е и да оценят последиците за публичните финанси. Ако технологията доведе до намаляване на дела на труда за сметка на капитала, държавите ще трябва да преценят как да осигуряват приходите си, значителна част от които днес идват от облагането на труда.

Тя предупреди, че не може да се предвиди точно как ще изглежда пазарът на труда след пет години. Затова наблюдението и анализът трябва да водят до конкретни действия.

Икономически ефект и възможности за растеж

Георгиева разглежда и икономическия ефект от технологията. Първата вълна е свързана с увеличени инвестиции и търсене, включително чрез строителството на центрове за данни и разработването на модели. Засага този процес подкрепя растежа в ограничен брой икономики.

Световната икономика продължава да нараства с около 3 на сто въпреки отрицателното влияние на шока в енергийните доставки, посочи тя. САЩ, Китай и Индия са сред основните разработчици на изкуствен интелект, а редица азиатски икономики участват във веригите на доставки за необходимата инфраструктура.

Следващата вълна ще бъде свързана с по-широкото използване на технологията. Според представените оценки то може да увеличи растежа в развитите азиатски икономики с между 0,5 и 1 процентен пункт, а в развиващите се икономики в Азия с между 0,2 и 0,8 процентни пункта.

Допълнителен растеж от 1 процентен пункт в развитите азиатски икономики би компенсирал повече от загубата, произтичаща от застаряването на населението, заяви Георгиева. За да се възползват от тези възможности, развиващите се държави трябва да осигурят достъп до електричество и цифрова инфраструктура, подготовка на хората и защита от злоупотреби.

[Business.dir.bg](https://business.dir.bg)

✓ **"Лукойл": България няма основание да се опасява от недостиг на дизел**

България няма основание да се опасява от недостиг на дизел, докато "Лукойл Нефтохим Бургас" работи и осигурява необходимите количества за вътрешния пазар, посочват в своя позиция, изпратена до БТА, от рафинерията.

Рафинерията произвежда между 240 000 и 260 000 тона дизел месечно при потребление в България до 190 000 тона. Това позволява да се покриват вътрешните потребности и да се изнася излишъкът, заявяват от "Лукойл Нефтохим Бургас" относно износа на дизелово гориво и гарантирането на сигурността на вътрешния пазар.

От дружеството са категорични, че забраната за износ не създава повече гориво за българските потребители, а ограничава производството и поставя под натиск ефективността на рафинерията.

В позицията си от рафинерията заявяват още, че забраната за износ на продукти с висока добавена стойност като дизелово гориво и джет води до целенасочено намаляване на БВП на България и интернационализацията на българската икономика, което забавя икономическия растеж и предизвиква пропуснати ползи за обществото и влияе пряко на благосъстоянието на българските граждани.

По-рано днес лидерът на ГЕРБ Бойко Борисов прогнозира тежка криза с доставките и цените на дизеловото гориво по време на среща със земеделски производители в Силистренско. Според бившия премиер страната е изправена пред реален риск от недостиг на горива, породен от вътрешнополитически решения и задълбочаващ се дефицит на европейския пазар.

Коментарът му бе по повод обявената сделка от президента на САЩ Доналд Тръмп, че Русия се е съгласила да доставя дизелово гориво за американския и световния пазар, за да помогне за понижаване на цените.

✓ Ирландия поиска оръязване на дългосрочния бюджет на ЕС с 8%

Дългосрочният бюджет на Европейския съюз за периода 2028-2034 г. трябва да бъде с 8 процента по-нисък от предложените от Европейската комисия 2 трилиона евро, заяви ирландското председателство на ЕС, предаде Ройтерс.

Според ирландското предложение това би довело до бюджет от 1,6 трилиона евро, макар че това ще бъде предмет на ожесточени преговори между страните от ЕС през следващите месеци.

Предложението все пак представлява 30-процентно увеличение спрямо настоящия бюджет, който обхваща периода от 2021 до 2027 г., и със сигурност ще срещне силна съпротива от страна на някои държави, като Германия, които искат да поддържат строг контрол върху разходите, посочва агенцията, цитирана от БТА.

Бюджетът на ЕС е основният източник на финансиране за всички основни политики на блока от 27 държави.

Комисията заяви, че блокът ще трябва да се справи с нови предизвикателства, като например увеличаване на разходите за отбрана и повишаване на конкурентоспособността на Европа, докато някои държави членки на ЕС искат да запазят по-голямата част от разходите за старите политики в подкрепа на селското стопанство и регионалното развитие.

"Пакетът от преговори осигурява икономии от 8 на сто, или 141 милиарда евро, спрямо първоначалното предложение на Комисията", заяви Ирландия, която понастоящем заема шестмесечното ротационно председателство на ЕС.

Предложението предвижда съкращение от 3 на сто на разходите за регионално развитие, селско стопанство и рибарство спрямо тези на ЕК, както и намаление от 13 на сто на разходите за конкурентоспособност, просперитет и сигурност.

То предвижда 55 млрд. евро под формата на нови възможности за финансиране, произтичащи от мита и продажбата на разрешителни за въглеродни емисии на компании, наред с други източници.

Лидерите на ЕС ще обсъдят ирландското предложение в Брюксел на 15 и 16 октомври. Бюджетът на ЕС, известен като Многогодишна финансова рамка, трябва да бъде одобрен от всички 27 държави членки.

Докато по-пестеливите държави като Германия, Нидерландия и скандинавските страни призовават за съкращения в бюджета, други, сред които Испания, Италия и Полша, настояват разходите да бъдат запазени.

3e-news.net

✓ България и Румъния ще са с най-скъпата електроенергия в понеделник 12 октомври

Румънската енергийна борса OPCOM затвори сегмента „Ден напред“ при цена от 235,29 евро/мвтч за базова енергия. Това сочат данните на борсата за 12 октомври 2026 г. Пиковата цена ще бъде 234,11 евро/мвтч. Извънпиковата енергия е с цена от 236,47 евро/мвтч. Най-високата цена от 344,11 евро/мвтч ще бъде в част от 7-ия час. Най-ниска пък ще бъде цената в част от 16-ия час и тя ще е 167,24 евро/мвтч. Търгуваните обеми базова енергия ще бъдат 37 502,7 мвтч.

В България цената за базова енергия ще бъде 235,50 евро/мвтч. Това ще бъде и най-високата цена за базова енергия от цяла Европа в този ден.

На гръцката енергийна борса HENEX средната цена за базова енергия на 12 октомври ще бъде 218,04 евро/мвтч. Търгуваните обеми ще бъдат 321 248 мвтч. Максималната цена ще е 309,10 евро/мвтч и тя ще е в 8 ч. Минималната цена ще е в 14 ч и тя ще е 138,77 евро/мвтч.

При унгарската енергийна борса HUPX цената на базовата енергия за 12 октомври е 234,88 евро/мвтч. Най-високата цена от 345,54 евро/мвтч ще бъде в част от 7-ия час. Най-ниска пък ще бъде цената в част от 16-ия час и тя ще е 168,42 евро/мвтч.

Търгуваните обеми базова енергия ще бъдат 80 346,0 мвтч.

Базовата цена на електроенергията за 12 октомври на Словашката енергийна борса ще е 229,30 евро/мвтч. Най-високата цена от 315,26 евро/мвтч ще бъде в част от 5-ия час. Най-ниска пък ще бъде цената в част от 14-ия час и тя ще е 159,15 евро/мвтч.

Базовата цена на електроенергията на Чешката енергийна борса е 191,71 евро/мвтч. Най-високата цена от 279,54 евро/мвтч ще бъде в 20 ч. Най-ниска пък ще бъде цената в 15 ч и тя ще е 148,62 евро/мвтч.

На Австрийската енергийна борса цената за базова енергия за 12 октомври е 217,70 евро/мвтч. Пиковата цена ще е 225,11 евро/мвтч. Търгуваният обем при базовата енергия е 49 358,4 мвтч. Най-висока се очаква да бъде цената в 20 ч и тя ще достигне 279,54 евро/мвтч. Най-ниска пък ще бъде цената в 5 ч и тя ще е 178,06 евро/мвтч.

На Германската енергийна борса цената за базова енергия е 197,23 евро/мвтч на 12 октомври. Пиковата цена ще бъде 200,46 евро/мвтч. Търгуваните обеми при базовата енергия са 865 118,8 мвтч. Най-висока ще бъде цената в 20 ч и тя ще достигне 279,54 евро/мвтч. Най-ниска пък ще бъде цената в 14 ч и тя ще е 140,86 евро/мвтч.

На италианския енергиен пазар електроенергията за 12 октомври ще се търгува между 199 евро/мвтч до 220 евро/мвтч.

✓ Петролът стартира седмицата с понижение

Цените на двата основни сорта петрол в рамките на сутрешната сесия в понеделник, 12 октомври се понижават след поредното покачване при предишната сесия.

Декемврийските фючърси за петрола сорт Brent на Лондонската борса ICE Futures към момента на отразяване се търгуват при цена от 104.0 долара за барел, което е с 0,71 долара (0,68 %) под нивото при затваряне на предишната сесия. При затваряне на търговията в петък договорите за този сорт поскъпнаха с 0,44 долара (0,42 %) до 104,72 долара за барел.

Фючърсите за ноември за петрола сорт WTI на Нюйоркската борса (NYMEX) се котират на ниво от 90,78 долара за барел, намалявайки с 1,10 долара (1,20 %) в сравнение с предишната търговия. Договорите за този сорт при затваряне на сесията в петък се повишиха с 0,36 долара (0,39 %) до 91,85 долара за барел.

Надеждите за смекчаване на глобалния дефицит са в подкрепа на петролните котировки, а това се дължи на очакваните доставки на руски дизел, отбелязват наблюдателите.

В петък президентът на САЩ Доналд Тръмп написа в социалната медия Truth Social, че е „провел успешни разговори с руския президент Владимир Путин, на които е постигнато споразумение, че Русия незабавно ще достави над 300 хил. тона дизелово гориво на американските и международните пазари и още 500 хил. тона през ноември и още 1 млн. тона веднага след това“.

Тръмп добавя, че впоследствие Русия за кратък период от време ще експортира още 3 млн. дизелово гориво.

Службата за контрол на чуждестранните активи към Министерство на финансите на САЩ (OFAC) по препоръка на Тръмп издаде временна генерални лицензия, разрешаваща доставките на руско дизелово гориво на свободния пазар. Документът на OFAC разрешава операциите, свързани с продажбата, доставката, разтоварването и вноса на дизелово гориво с руския произход, включително и внос в САЩ до 7 април 2027 г.

Междувременно стана ясно, че външните министри на Иран Абас Арагкчи и на Саудитска Арабия Фейсал бен Фархан са провели телефонен разговор, в който са обсъдили последната ескалация в Близкия изток и усилията за намаляване на растящото напрежение. Според съобщението на медиите от Близкия изток външният министър на Иран е потвърдил готовността страната да окаже необходимата помощ за разрешаване на конфликта с хусите.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

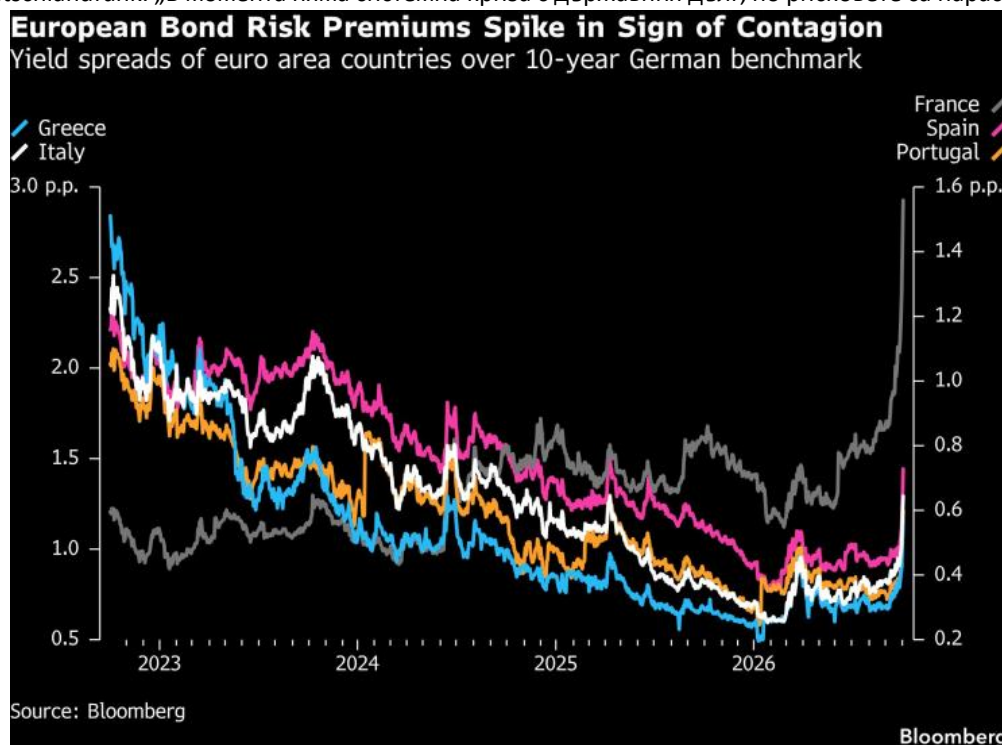
✓ Рисковете за европейска дългова криза нараснаха рязко, заяви член на Бундесбанк

- Скорошната разпродажба на облигации в Европа е „ясен предупредителен сигнал“, че инвеститорите се тревожат за усилията на правителствата да овладеят задлъжнялостта, според Михаел Тойрер, член на Управителния съвет на Бундесбанк.
- Франция беше засегната от срив на пазарите на облигации поради опасения относно политическите и икономическите предизвикателства пред страната, като сътресенията се разпространиха и към други силно задлъжнели държави от еврозоната.

- Тойрер и управляващият директор на Международния валутен фонд Кристилина Георгиева призоваха правителствата да действат спешно за справяне с предизвикателствата, включително рекордните нива на дълга, и да насочат разходите към инвестиции, стимулиращи растежа.

Скорошната разпродажба на облигации в Европа е „ясен предупредителен сигнал“, че инвеститорите се тревожат за усилията на правителствата да овладеят задлъжнялостта, според един от водещите германски централни банкери.

„Текущите събития – споменахте Франция, но наблюдаваме и САЩ – показват, че фискалната и политическата несигурност могат да повлияят на пазарите на държавни облигации“, каза Михаел Тойрер, член на Управителния съвет на Бундесбанк, в интервю за Deutschlandfunk. „В момента няма системна криза с държавния дълг, но рисковете са нараснали значително.“

Рязък скок на рисковите премии по европейските облигации като сигнал за зараза | Спредове на доходността на държави от еврозоната спрямо 10-годишните германски облигации

Франция беше засегната от срив на пазарите на облигации на фона на нарастващите опасения относно политическите и икономическите предизвикателства пред страната. Сътресенията се разпространиха и към други силно задлъжнели държави от еврозоната, подхранвайки спекулациите, че Европейската централна банка може в крайна сметка да се наложи да се намеси, за да ограничи последиците.

Тойрер изрази мнение, че вземащите решения във Франция и в цялата еврозона изглеждат „напълно наясно със залозите“. Бюджетът на френския министър на финансите Ролан Лескюр предвижда мерки на стойност 43 милиарда евро (48,2 милиарда долара) за намаляване на дефицита и успокояване на инвеститорите. В Италия правителството съкрати разходите за отбрана в последен момент при промяна на бюджета, опитвайки се да свие бюджетния дефицит.

„Сега не е подходящият момент да се обсъжда ЕЦБ“, каза Тойрер. „Не виждаме признаци за фундаментално неустойчива тенденция на финансовите пазари, която би могла да оправдае намеса от страна на ЕЦБ.“

Той потвърди призива, отправен по-рано тази седмица от Кристилина Георгиева – управляващ директор на Международния валутен фонд (МВФ) – правителствата да предприемат спешни действия за справяне с предизвикателствата, включително натрупаните рекордни нива на задлъжнялост. Увеличените разходи след пандемията от COVID-19 и войните в Украйна и Близкия изток са изтласкали някои държави „извън безопасната зона“, отбеляза тя в интервю за Bloomberg Television.

Подобно на МВФ, Бундесбанк също призова за стратегия в средносрочен план, която да подложи разходите на критичен анализ и да насочи средствата към инвестиции, стимулиращи растежа.

„Това е именно препоръката на Бундесбанк“, заяви Тойрер. „Германия се намира в значително по-добра фискална позиция в сравнение с други държави в Европа и по света, но и при нас задлъжнялостта нараства, поради което трябва спешно да се насочим към фискална консолидация.“

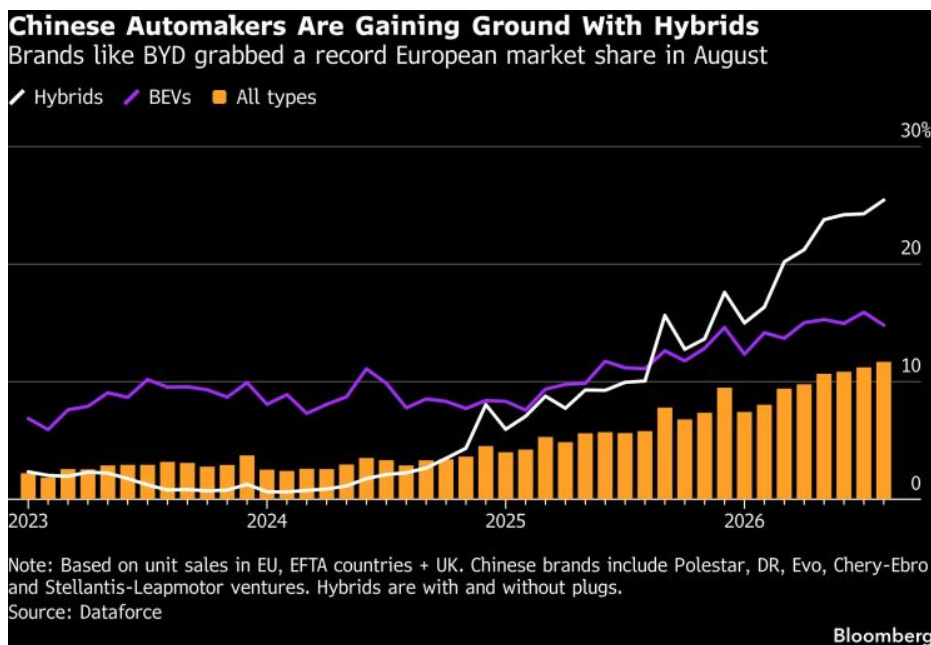
✓ ЕС ще ограничи вноса на китайски хибридни автомобили до 350 000 броя годишно

- Европейският съюз ще ограничи вноса на китайски хибридни автомобили до 350 000 броя годишно, като защитната мярка ще влезе в сила още на 1 декември.
- Ограничението ще се прилага за целия внос на хибриди, а не само за този с произход Китай, за да се спази принципът на недискриминация на Световната търговска организация (СТО).
- Постигнатото между ЕС и Китай споразумение предвижда също така Китай да премахне митата върху някои автомобилни части и да намали наполовина митата за определени продукти, като двете страни ще обсъдят начини за облекчаване на експортния контрол и лицензионните режими.

Европейският съюз ще ограничи вноса на китайски хибридни автомобили до 350 000 броя годишно, като защитната мярка ще влезе в сила още на 1 декември.

Лимитът от 350 000 автомобили ще важи за първата година от прилагането на мярката, след което ще се увеличава с 6% годишно, считано от втората година, сочи документ с подробности за плана, с който Bloomberg разполага. Мерките ще бъдат в сила четири години, през които и двете страни се ангажират да спазват правилата на Световната търговска организация.

Еврокомисарят по търговията Марош Шефчович се среща с китайския министър на търговията Уан Вентао в Пекин през изминалата седмица, докато блокът се стреми да намали търговския дефицит, надхвърлящ 1 милиард евро на ден. Защитните мерки позволяват на ЕС да ограничи продукти от даден сектор, ако се наблюдава рязък скок на вноса в рамките на блока.

Китайските автомобилни производители печелят позиции при хибридите / Марки като BYD постигнаха рекорден пазарен дял в Европа през август

Ограничението ще се прилага за целия внос на хибриди, а не само за този с произход Китай, за да се спази принципът на недискриминация на СТО, се посочва в документа. Квотата за Китай няма да бъде по-малка от тази за който и да е друг източник на внос на хибриди.

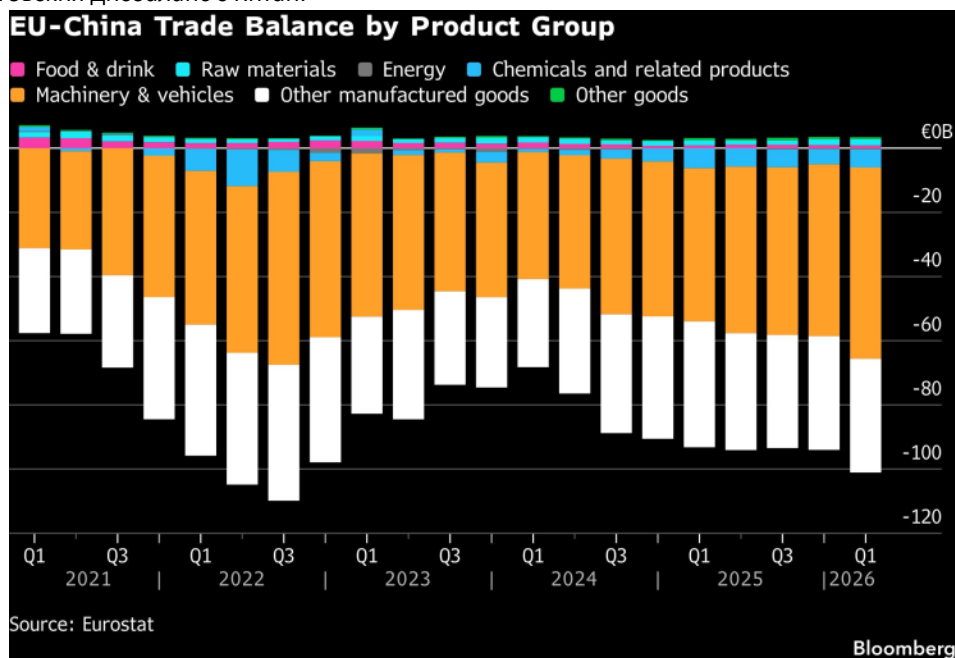
Говорител на Европейската комисия, която отговаря за търговските въпроси на блока, не отговори веднага на запитване за коментар.

Резкият скок в продажбите на китайски хибридни автомобили се превърна в символ на недоволството на Европа от Пекин, но това е само малка част от цялостния проблем. В четвъртък лидерите на ЕС ще се срещнат в Брюксел, за да обсъдят

въпроса с хибридните автомобили, както и начините да се попречи на Китай да залее континента със субсидирани, евтини стоки, които подкопават местната индустрия. Ако инициативата се окаже успешна, биха могли да се разгледат подобни защитни механизми и за други сектори, както съобщи по-рано Bloomberg.

Предвижда се Шефчович да се срещне с китайските си колеги през новата година, за да направи преглед на постигнатите споразумения и да обсъди следващите стъпки. Въпреки че досега преговорите са довели до осезаеми резултати, някои европейски представители се опасяват, че напредъкът в справянето с огромния търговски дефицит ще бъде твърде бавен предвид мащаба на проблема, а времето, с което разполага блокът, е ограничено.

Европейската комисия планира до края на годината да представи различни инструменти за диверсификация на доставките и за справяне с търговския дисбаланс с Китай.

Търговски баланс между ЕС и Китай по продуктови групи

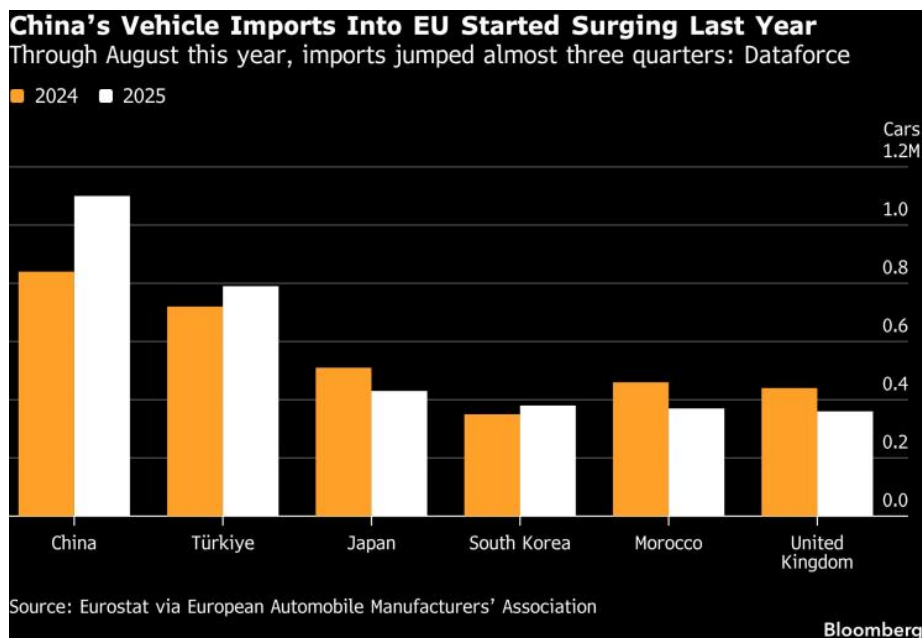
Постигнатото между ЕС и Китай споразумение ще се прилага както за хибридните електрически автомобили, така и за зареждаемите хибриди (plug-in hybrids). Според документа то ще обхваща всички източници на внос в ЕС, включително държавите, с които блокът има сключено споразумение за свободна търговия.

Държавите от Европейското икономическо пространство, Украйна, Кения и развиващите се страни-членки на СТО с малък дял на вноса, ще бъдат освободени от тези мерки. От документа не става ясно дали върху пратките, надвишаващи квотите, ще се налагат мита, или определените нива ще действат като твърд таван.

Паралелно с това Китай ще премахне митата върху някои автомобилни части и ще намали наполовина налозите за обувки, сладолед и зехтин, се посочва в документа. Тези мерки, които също ще бъдат временни, ще обхванат износ на стойност около 4 милиарда евро.

Двете страни ще обсъдят и начини за облекчаване на експортния контрол и лицензионните режими, особено по отношение на доставките на редкоземни елементи и постоянни магнити. ЕС и Китай се споразумяха също така да обменят повече информация относно съответните си ограничения върху износа.

Посланиците на страните от ЕС, информирани в неделя от Шефчович, като цяло приветстваха резултатите, но подчертаха, че ги разглеждат само като начало на процеса за възстановяване на баланса в търговските отношения, казаха запознати с преговорите лица, пожелали анонимност.

Вносът на китайски автомобили в ЕС започна рязко да нараства миналата година | За периода до август тази година вносът е скочил с близо три четвърти (по данни на Dataforce)

Китайски автомобилни производители като Chery Automobile Co. значително увеличиха доставките на превозни средства за ЕС в отговор на спада на вътрешния си пазар, което задълбочи проблемите на европейските им конкуренти, чиито резултати са сред най-слабите в световен мащаб. Продажбите на автомобили на Mercedes-Benz Group AG спаднаха с 8% през третото тримесечие, докато миналия месец Volkswagen AG понижи прогнозата си за печалба след подобно предупреждение от страна на BMW AG през юни.

Продажбите на китайски хибридни автомобили отбелязаха рязък ръст отчасти защото тези превозни средства не попадат в обхвата на митата, наложени от ЕС през 2024 г. върху електромоделите. През август произведените в Китай автомобили съставляваха около една четвърт от продажбите на хибриди в Европа.

„Търговският дефицит е огромно предизвикателство за ЕС, което се усеща във всяка държава членка. Той е неустойчив и изисква надежден път към възстановяване на баланса“, заяви Шефчович пред журналисти в Пекин в петък. „Трябва да защитим индустриите си и да възстановим равнопоставените условия на конкуренция, нарушени от глобалния свръхкапацитет.“

Преди преговорите, проведени през изминалата седмица, Франция и Германия призоваха ЕС значително да разшири правомощията си за налагане на ответни икономически мерки, като дори предложиха да се обмисли прекъсване на търговските връзки с недобросъвестни партньори, които инициират търговски войни. Двете най-големи икономики в Европа също така настояват ЕС да проучи дали субсидираният внос не вреди на сектори като химическата промишленост и производството на пластмаси – разследвания, които биха могли да доведат до въвеждането на нови мита.

Предложението се разглежда като тактика за оказване на натиск върху Пекин, като по този начин Германия подкрепя със своята тежест решителни действия, на които по-рано се е противопоставяла.

Тази по-твърда позиция отразява нарастващото в Европа осъзнаване, че търговският дефицит с Китай – достигнал 360 милиарда евро през миналата година – подкопава местната индустрия. Същевременно обаче Китай все повече разчита на този износ, за да поддържа собствения си икономически растеж.

„Дойдох тук с една ясна цел: да започна процеса на възстановяване на баланса в търговските отношения между ЕС и Китай“, заяви Шефчович.

Капитал

✓ България е произвела с 34% повече зелен ток през първите девет месеца на 2026

Ако трябва да нарисуваме енергийната картина на България от началото на годината, от една страна имаме безпрецедентното развитие на БЕИ, които размърдаха статуквото в енергийния сектор, дотолкова, че направиха страната

отново ключов регионален играч. След като България оглави класациите по инсталиран капацитет на батерии още през май, системите за съхранение започнаха активно да поглъщат евтиния дневен излишък и да го реализират през вечерните ценови пикове, което пък позиционира страната като гъвкав доставчик за съседните пазари. Затова и износът за първите 9 месеца се увеличи с 62% спрямо същия през 2025 г., а България вече разполага със значително по-голяма възможност да управлява производството си.

От другата страна обаче остават уязвимостите от глобалната геополитическа криза и проблемите в енергийните доставки. Лятната суша и критичното спадане на нивото на река Дунав застрашиха дори охлаждането на АЕЦ "Козлодуй" и наложиха ограничаване на мощността на ядрената централа. По-малкото предлагане и по-високите цени пък върнаха към живот няколко въглищни мощности, което показва колко ключови са все още базовите централи, особено в моменти на пазарна несигурност.

На фона на това интересното е, че потреблението на електроенергия за периода януари - октомври също се е увеличило - с 8% спрямо миналата година (близо 31 TWh), което частично обяснява ръста във високото производство. Останалото е износ.

Повече слънце и още повече батерии

България успя да увеличи производството си във ВЕИ по няколко линии. Първо, инсталираната соларна мощност продължава да расте и вече е около 7200 MW. Благодарение на което произведената електроенергия от ВЕИ стигна дял от близо 33.4% от енергийния ни микс, според ЕО. По-голяма разбивка на данните от ENTSO-E пък показват, че още през август ФЕЦ-овете са догонили въглищата по дял от енергийния микс, а през септември те са вече 21.6% спрямо 20.52%.

Освен дела на ВЕИ, количеството ток към системата от разреждането на батерии се е увеличило над 7 пъти спрямо същия период за 2025 г. Работещите батерии към началото на октомври са 5700 MW с повече от 17 хил. MWh капацитет за съхранение (колкото цялото национално потребление за 3-4 часа).

Но извън сухите числа, е факт, че просто енергията вече се произвежда по различен начин - в различно време и може да се съхранява. Ключово за сектора беше избягването от нулевите и отрицателни цени, защото до април свръхпроизводството от солари в действителност представляваше проблем и налагаше ограничения. На 6 април например борсата отчете над седем часа с нулеви или отрицателни стойности и собствениците на ВЕИ започнаха сами да ограничават производството си, защото при тези цени работиха на загуба. Още тогава изпълнителният директор на БНЕБ Диан Боев настоя, че отрицателните цени не са аномалия и че батериите са ключови за смекчаването.

С навлизането на батериите този проблем до голяма степен вече е решен през втората половина на годината и България си позволи дори да внася евтин ток при ниското търсене и високо производство през деня и да го продава във вечерните пикове, когато цената е висока. Това позволи дори през не толкова слънчев октомври дневното разреждане от батерии да стига 20 GWh.

Значителна част от ръста при ВЕИ обаче се дължи и на увеличеното производство на ток от ФЕЦ с над 78.5% спрямо същия период за миналата година, след като през април втори хидроагрегат на ПАВЕЦ "Чаира" започна отново работа.

Новите мощности носят своето отражение и регионално, като България отново започна да играе ролята на износител. Така нетният износ на електроенергия от България е нараснал с 62% от началото на годината, като всъщност годишният излишък е почти изцяло летен. От общо 3.5 TWh нетен износ до края на третото тримесечие, цели 3.2 TWh са реализирани в периода юни - септември, когато ВЕИ имат най-голям принос.

Сезонна конюнктура

Има и друга промяна - пазарът става все по-уязвим на климатични промени и геополитическа несигурност. През август соларите успяха да генерират рекордните 1 TWh месечно, а ФЕЦ-овете бяха свити до 599 GWh, но към края на лятото картинката вече изглеждаше по-различно и производството от въглища през септември скочи почти двойно. Донякъде напрежението дойде, след като дългата суша и ниските нива на река Дунав наложиха намаляване на мощности на АЕЦ "Козлодуй". Ситуацията се усложни допълнително през октомври, когато 6-и ядрен блок излезе в планов ремонт, който ще продължи до края на ноември. Това означава свиване на износа и по-високи цени заради по-малкото предлагане.

Потенциалният дефицит на базова енергия и високите борсови цени позволиха още в началото на септември 7-и блок на държавната ФЕЦ "Марица-изток 2" да възобнови работа си. В края на септември 3-ти и 4-ти блок на ФЕЦ "КонтурГлобал Марица-изток 3", която е в процес на продажба, също заработиха.

Когато през май другият блок на АЕЦ "Козлодуй" спря да работи, тогава ФЕЦ "АЕС Гълъбово", смятан за един от най-чистите, прекрати дейността си, а МОСВ затвори принудително един от котлите на ФЕЦ "Бобов дол". Тогава България остана нетен износител на енергия, а традиционно в тези месеци, включително и през 2025 г. страната става нетен вносител.

Данните в действителност показват, че в слънчевите дни ВЕИ позволяват по-добро управление на производството - на 8 октомври, когато започна плановия ремонт на 6-и блок на атомната централа, соларите са давали близо 4300 MW при потребление около 4100 MW, а батериите се зареждали с над 4000 MW. Дори при по-къс ден, който възпрепятства поддържането на високи нива на производство от слънчева енергия, през септември ФЕЦ-овете успяха да донесат 992 GWh ток на системата. Въпросът е, че с навлизането на есенно-зимния сезон необходимостта от мощности, които да работят при продължителен недостиг на слънчево производство ще става все по-голяма. А докато изграждането на нови вятърни паркове, които могат да се включат именно сега, е в застой, това ще върне отново дебата за ролята на въглищата в балансирането на системата.

Cross.bg

✓ Теми и гости в сутрешните блокове

БНТ, „Денят започва“

- Тема: Войната и цените на горивата; Гост: Евгени Симеонов - особен търговски управител на „Лукойл“
- Тема: Местните данъци и общинските бюджети; Гост: Силвия Георгиева - Национално сдружение на общините
- Тема: 75 години Държавни архиви в България; Гост: Доц. Михаил Груев

БТВ, „Тази сутрин“

- Тема: За сигурността в Черно море и надпреварата за „Дондуков“ 2; Гост: Илияна Йотова - президент на Република България
- Тема: Ще поевтинее ли горивата след сделката Тръмп-Путин
- Тема: Как атаките по търговски кораби в Черно море ще променят пазара на зърно

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - стр. 1,2,3 - С кола на ток 2 пъти по-евтино, дори да не зареждаш вкъщи
- в. Труд - стр. 1,4,5 - 4000 евро удариха уроците за матура
- в. Труд - стр. 1,3 - Списък вади на светло сайтове с незаконна продажба на лекарства
- в. Телеграф - стр. 1,4,5 - Няма кой да кара рейса
- в. Телеграф - стр. 1,7 - Пътуваме до Солун и Серес за ваксини

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - стр. 4 - 1 млрд. евро за ново зелено бъдеще на мини и тецове
- в. 24 часа - стр. 6,7 - Покупката на жилище е скъпа, но все повече струва и да го притежаваш
- в. Труд - стр. 2 - Бойко Борисов: Спрете да изнасяте нафтата
- в. Телеграф - стр. 2 - Борисов: Управлението е хумор, сатира и забава
- в. Телеграф - стр. 5 - Антидрон пази кораби в Черно море

Водещи интервюта

- в. 24 часа - стр. 1,18,19 - Георги Стойчев: Пазарът на труда е в затишие пред буря - и за доходите, и за работните места
- в. Труд - стр. 1,10,11 - Огнян Дъскарев, журналист и международен анализатор, пред „Труд news“: От сделката с дизела печели Кремъл, за Тръмп още не е ясно, губи Украйна
- в. Телеграф - стр. 1,10,11 - Емил Стоянов: Нямаме данни Ружа Игнатова да е променяла лицето си

Водещи анализи

- в. 24 часа - стр. 17,18 - Още 19 българи, качили се в колата, вече ги няма - време е да се уплашим!
- в. Труд - стр. 1,9 - Европа и „големия разказ“ за XXI век
- в. Труд - стр. 1,12 - Как ги продават
- в. Телеграф - стр. 10 - Изроди с пушки, общество без съвест

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2026 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.